

19. CELOSTÁTNÍ KONFERENCE O ÚZEMNÍM PLÁNOVÁNÍ A STAVEBNÍM ŘÁDU LIBEREC 19.–20. ZÁŘÍ 2013

Zdeňka Kučerová, Jaroslav Tušer

Ve dnech 19. a 20. září letošního roku se v Liberci konala tradiční celostátní konference o územním plánování a stavebním řádu. Konferenci pořádaly odbory územního plánování a stavebního řádu Ministerstva pro místní rozvoj ve spolupráci s Ústavem územního rozvoje. Dějištěm bylo známé centrum Babylon – kongresový, hotelový a zábavní komplex v centru města Liberce, který vznikl v roce 1997 přestavbou areálu bývalé textilní továrny Hedva.

Tato konference je koncipována především jako pomoc a příležitost k poučení i diskusi k aktuálním tématům územního plánování a stavebního řádu a příbuzných oborů. Určena je především pracovníkům obecních, městských a krajských úřadů, zejména úřadů územního plánování a stavebních úřadů, a dále projektantům, urbanistům a architektům. Na konferenci jsou mimo jiné zváni i zástupci spolupracujících resortů a nevládních organizací, jakými jsou Česká komora architektů, Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, Česká společnost pro stavební právo, Asociace pro urbanismus a územní plánování apod.

Jednotlivé konference jsou většinou věnovány dílčím tématům oboru. Účelem je zprostředkovat účastníkům aktuální informace z oblasti územního plánování a stavebního řádu zaměřené na vybrané téma, zpravidla formou vystoupení oslovených odborníků a umožnit neformální diskusi a výměnu zkušeností.

Hlavním tématem letošního ročníku byla **veřejná infrastruktura a její přípravné a povolovací procesy podle novely stavebního zákona**. Konference byla rozdělena na dva ucelené bloky. První den byl věnován problematice územního plánování a druhý problematice stavebního řádu. Účast na této akci je již tradičně velká, letos se zde setkala celkem 380 účastníků z celé České republiky.

Z mnoha příspěvků prvního dne uvádíme v následujícím přehledu alespoň část se stručným komentářem, aby si čtenář mohl udělat rámcovou představu, v jakém duchu se jednání neslo. Pro zájemce jsou ty příspěvky, které jednotliví autoři redakci dodali, uvedeny v plném znění na stránkách tohoto čísla časopisu..

Dvoudenní setkání odborníků zahájil náměstek primátorky Liberce pro územní plánování, sport a cestovní ruch Jiří Rutkovský, který účastníky přivítal a přiblížil jim přípravu nového územního plánu Liberce. Mimo jiné sdělil, že magistrát města připravil nad rámec zákonné povinnosti k chystanému územnímu plánu četné besedy pro veřejnost, aby se tak občané mohli podrobně s návrhem seznámit a o jeho obsahu diskutovat. Jako největší problém označil Jiří Rutkovský dopravní stavby a průmyslové zóny, a to zejmé-

na v souvislosti s obtížemi při jednání s vlastníky soukromých pozemků, na kterých jsou tyto stavby umístěny, i při jednání s občanskými sdruženími a iniciativami.

V rámci zahájení promluvil Ing. arch. Jan Fibiger, CSc. prezident sdružení SIA ČR – Rady výstavby. V jeho příspěvku zazněla řada podnětných myšlenek. Hovořil o umění plánování měst i o prioritách, z nichž se má odvíjet, a jak jsou brány v úvahu ve skutečné praxi. Zmínil, že má být na prvním místě estetické a funkční hledisko, a poté na ně navazující hledisko realizační a finanční, ale že v praxi jsou tato hlediska často brána v obráceném pořadí. Dále zmínil problém nestability územně plánovacích koncepcí, tj. zejména jejich časté změny, a z toho plynoucí riziko jejich obtížné, zmatečné či nemožné realizace. Jako nepřilíš šťastnou pak označil skutečnost, že ve věcech urbanismu a územního plánování dnes mohou rozhodovat soudy. V závěru vystoupení zazněl názor, že v České republice dnes chybí ústřední orgán, který by řídil výstavbu v celé její šíři, tj. od prvotní územně plánovací koncepce až po vlastní realizaci.

V dalším vystoupení promluví hosté ze Slovenska, Ing. Viera Rajprichová a Ing. arch. Želmíra Kalinová z Ministerstva dopravy, výstavby a regio-

nálního rozvoje Slovenské republiky. V příspěvku zazněla řada zajímavých srovnání stavu územního plánování a územního povolování na Slovensku a v České republice. Např. bylo upozorněno na rozdílný pohled na občanskou vybavenost z hlediska veřejného zájmu, na odlišnosti v doručování písemností při povolování liniových staveb, na odlišné postupy v rámci uplatňování institutu vyvlastnění, na rozdíly v konání místního šetření, na možnosti urychlení výstavby veřejně prospěšných staveb nebo na zákonná opatření k omezení spekulací s pozemky.

Poté vystoupil Ing. arch. Martin Tunka, CSc. z Ministerstva pro místní rozvoj. Ve svém příspěvku shrnul problematiku veřejné infrastruktury a její pojetí ve stavebním zákoně v jednotlivých nástrojích územního plánování od územně analytických podkladů až po rozhodování v území. Problematiku uvedl i v dalších souvislostech, např. z pohledu posuzování veřejného zájmu, a to jak v České republice, tak ve srovnání s pohledem evropským. Referát je v plném znění uveřejněn na následujících stránkách časopisu v článku *Veřejná infrastruktura a její pojetí ve stavebním zákoně a prováděcích právních předpisech* [str. 10].

Dopolední blok ukončilo vystoupení Ing. Aleny Navrátilové z Ústavu územního rozvoje, která ve své prezentaci seznámila přítomné se způsobem zapracování veřejné dopravní a technické infrastruktury do územně plánovacího dokumentu Politika územního rozvoje. Stručně zde popsala charakter dokumentu a nastínila hlavní problémy, které se v průběhu pořizování politiky s dopravní a technickou infrastrukturou ukázaly. Jednalo se např. o vysokorychlostní tratě, průplavní spojení Dunaj – Odra – Labe, lokality pro akumulaci povrchových vod atd. V závěru referátu byla zmíněna příprava aktualizace Politiky územního rozvoje v souvislosti s možnostmi zapracování veřejné dopravní a technické infrastruktury. S referátem je možno se seznámit dále v článku *Politika územního rozvoje (PÚR) a veřejná infrastruktura* [str. 14].

Odpolední blok byl plně věnován dopravní a technické infrastruktuře, občanskému vybavení a veřejnému prostranství. Zahájil jej Ing. arch. Josef Panna, předseda České komory architektů. Motem jeho vystoupení byla úloha architekta v utváření města. Hovořil o řadě problémů územního plánování, např. o potřebě a důležité roli městského architekta, o regulačním plánu jako nástroji, jehož prostřednictvím městský architekt ovlivňuje tvář města, o vztahu projektanta a investora, o potřebě zajištění kontinuity myšlenky jedním autorem od návrhu po kolaudaci a v neposlední řadě o výběrových řízeních a nutnosti jejich komplexního hodnocení, kde cena je pouze jedním z hledisek.

Dále hovořil Ing. Peter Marec z Ministerstva dopravy o koncepci rozvoje dopravní infrastruktury z pohledu rezortu. Seznámil přítomné s hlavními dokumenty, z nichž tato koncepce vychází, to je zejména *„Dopravní politika ČR pro období 2014 až 2020 s výhledem do roku 2050“*, kterou schválila vláda v červnu tohoto roku. Zmínil dokumenty *„Strategie dopravy jako nevyhnutelná součást rozvoje České republiky do roku 2025“* a též *„Strategický dopravní model“*. Uvedl souvislosti dopravní infrastruktury s evropským prostorem a přitom zmínil transevropskou dopravní síť (TEN-T) a „Bílou knihu – Plán jednotného evropského doprav-

ního prostoru – vytvoření konkurenceschopného dopravního systému účinně využívajícího zdroje“. V závěru hovořil o možnostech zapracování dopravní infrastruktury do Politiky územního rozvoje a územně plánovací dokumentace.

K dalším vystoupením tohoto bloku již jen stručně. O koncepci rozvoje technické infrastruktury z pohledu Ministerstva zemědělství informoval Ing. Miroslav Král. RNDr. Libor Krajíček z atelieru T-plan promluvil k problematice posuzování vlivů na udržitelný rozvoj území se zaměřením na dopravní infrastrukturu [příspěvek je uveden na str. 16]. Ing. Ervín Severa z Krajského úřadu Moravskoslezského kraje seznámil přítomné s tím, jak se v územně plánovací činnosti kraje pracuje s veřejnou infrastrukturou. JUDr. Jan Mareček, předseda České společnosti pro stavební právo, hovořil o veřejné infrastruktuře jako o jedné z příčin přezkumů územně plánovací dokumentace. Ing. arch. Jaroslav Haluza přiblížil problematiku veřejné infrastruktury z pohledu projektanta územního plánu. Ing. arch. Petr Durdík, předseda Asociace pro urbanismus a územní plánování, vyzdvihl důležitost veřejného prostoru jako základního kamene utváření města. Ing. arch. Petr Velička ze Společnosti Petra Parléře představil realizaci rekonstrukce náměstí ve Střibře. A konečně Ing. arch. Cyril Vltavský z Magistrátu města Ostravy promluvil o souvislostech veřejné občanské vybavenosti s územním plánováním a současně předvedl ukázky řešení veřejných prostranství v Ostravě.

Páteční blok přednášek zahájil JUDr. Jan Mareček, předseda České společnosti pro stavební právo, příspěvkem *„Zjednodušující postupy u veřejné dopravní a technické infrastruktury“*. Ve své přednášce se podrobně zabýval současnými legislativními postupy výše jmenovaných staveb a podal přehledné informace o povolování staveb veřejné infrastruktury.

Ing. Pavel Křeček se ve svém příspěvku věnoval úloze ČKAIT, která poskytuje ve svém profesním informačním systému podporu všem subjektům činným ve výstavbě. Organizuje systém celoživotního vzdělávání autorizovaných osob, vydává publikace, pořádá seminá-

ře a poskytuje poradenství. Každoročně uděluje v soutěži Cenu inženýrské komory. Hlavním posláním soutěže je prezentace a zviditelnění kvalitních stavebních a technologických inženýrských návrhů ze všech autorizačních oborů a specializací ČKAIT a seznámení s těmito návrhy včetně představení jejich autorů odborně i laické veřejnosti.

Příspěvek Ing. Zdeňky Fialové, vedoucí oddělení stavebního úřadu Ministerstva průmyslu a obchodu, se zabýval novými postupy zajišťujícími zjednodušení přípravy energetických staveb. Přednášející uvedla nové možnosti aplikace po zavedení novely stavebního zákona. Přínosné je zejména zavedení institutu „oprávněného investora“ jako správce nebo provozovatele veřejné dopravní nebo technické infrastruktury. Nově také stavební úřady postupují při povolování obnovy energetických sítí (§ 103, stavebního zákona). Dále byly zavedeny významné dílčí změny v oblasti územního rozhodování vedoucí ke zkrácení a zjednodušení povolovacích procesů – neveřejné ústní jednání, společné územní a stavební řízení, změna podmínek pro vydání územního souhlasu, rozšíření okruhu staveb nevyžadujících stavební povolení ani ohlášení stavebnímu úřadu – stavby přenosové a distribuční soustavy elektřiny, přepravní a distribuční soustavy plynu, rozvody tepelné energie (s výjimkou budov) lze realizovat na základě pravomocného územního rozhodnutí nebo jiného opatření nahrazujícího územní rozhodnutí (územní souhlas, veřejnoprávní smlouva). [Příspěvek Ing. Fialové je uveřejněn na str. 32]

JUDr. Jakub Handrlíca působící na Katedře správního práva Právnické fakulty Univerzity Karlovy v Praze přednesl svůj příspěvek, který se zabýval problematikou omezení vlastnických práv v energetickém zákoně. Uvedl tuto problematiku v historickém kontextu dřívějších právních úprav až po současnost. Aplikaci současné legislativy uvedl na praktických příkladech. [Příspěvek je uveřejněn na str. 35]

Zkušenosti z oboru plynárenských staveb přednesla ve svém příspěvku ředitelka úseku výstavby firmy RWE Gasnet, s. r. o. Ing. Dagmar Ledererová. Přiblížila účastníkům konference zku-

šenosti oprávněného investora a doplnila jej názornými příklady z praxe [str. 41].

Poslední příspěvek konference s názvem *Stavební zákon – aplikační praxe pro stavby přenosové soustavy* přednesl Ing. Miroslav Prokeš. Přednášející zmínil nové možnosti novelizovaného stavebního zákona, které jsou přínosné při přípravě a realizaci staveb na přenosové

síti. [Podrobněji je vše uvedeno v samostatném článku Ing. Prokeše a Karla Slončíka na str. 45]

V závěru promluvil Ing. Tomáš Sklenář, ředitel Odboru územního plánování Ministerstva pro místní rozvoj a moderátor konference, o úkolech územního plánování, které mj. zahrnují zejména promyšlené urbanistické koncepce s kompozicí veřejného prosto-

ru a současně kvalitní funkční využití území. Je však důležité, aby tyto plány byly také realizovány v praxi. K realizaci by nemalou měrou mohla pomoci také podpora fondů Evropské unie.

*Ing. Zdeňka Kučerová
Ing. arch. Jaroslav Tušer, CSc.
Ústav územního rozvoje*

ENGLISH ABSTRACT

19th National Conference on Spatial Planning and Building Regulations, Liberec, 19–20 September 2013, by Zdeňka Kučerová & Jaroslav Tušer

Organized by the Ministry for Regional Development's Department of Spatial Planning and Building Regulations and by the Institute for Spatial Development, the traditional National Conference on Spatial Planning and Building Regulations took place in Liberec on 19–20 September 2013. The venue was the Babylon Congress and Entertainment Centre which was established following the renovation of the former Hedva textile factory in 1997. The conference is conceived as an opportunity for discussion among staffs of Municipal and Regional Offices, designers, urban planners and architects as well as representatives of various cooperating branches and NGOs. Usually devoted to specific topics, every conference offers the latest information on spatial planning and building regulations in the form of invited specialists' speeches as well as informal exchange of experience.